

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА
(вибіркова фахова навчальна дисципліна)

Розробник: *Дорошенко Ольга*, доцент кафедри фінансів банківської справи та страхування, к.е.н., доцент

Полтава 2023 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Фінансова безпека суб'єктів підприємництва
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	вибіркова фахова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Дорошенко Ольга, к.е.н., доцент Контакти: 12 каб. (деканат факультету обліку та фінансів, 2-й поверх) e-mail: olga.doroshenko@pdaa.edu.ua тел. +380952297863, сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/doroshenko-olga-oleksandrivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Фінанси підприємств

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок з питань забезпечення фінансової безпеки підприємства як складової економічної та національної безпеки, а також тих її функціональних елементів, які безпосередньо впливають на рівень розвитку підприємства.

Основні завдання навчальної дисципліни: з'ясування концептуальних засад теорії економічної безпеки; вивчення теоретичних, організаційно-правових та практичних засад фінансової безпеки; виявлення причинно-наслідкових зв'язків, джерел та механізму виникнення загроз фінансовій безпеці; відстеження та попередження існуючих та потенційних загроз фінансовій безпеці; розкриття методики та механізму розрахунку основних індикаторів, що забезпечують моніторинг поточного стану фінансової безпеки; розгляд методики оцінки фінансової безпеки з визначенням інтегрального показника, що формується на основі відповідних критеріїв та індикаторів; визначення напрямів мінімізації загроз фінансовій безпеці з урахуванням стратегічних пріоритетів розвитку.

Компетентності:

Загальні:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) (СК):

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні

фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію облікового характеру у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання:

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Фінансова безпека в системі забезпечення економічної безпеки підприємства.

Тема 2. Методичні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства.

Тема 3. Криза ліквідності на підприємстві та шляхи її подолання.

Тема 4. Криза прибутковості на підприємстві та шляхи її подолання. Сутність кризи прибутковості.

Тема 5. Майнова криза на підприємстві та шляхи її подолання.

Тема 6. Інтегральні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства.

Тема 7. Фінансові ризики та їх вплив на фінансову безпеку підприємств.

Тема 8. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємств. Розробка фінансової стратегії.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	072ФБСС б.д. 2021				072ФБСС б.з. 2021			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
л		п	с. р.	л		п	с. р.	
Тема 1. Фінансова безпека в системі забезпечення економічної безпеки підприємства.	14	2	2	10	14	2	-	12
Тема 2. Методичні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства	14	2	2	10	14	2	-	12
Тема 3. Криза ліквідності на підприємстві та шляхи її подолання	16	2	4	10	16	-	-	16
Тема 4. Криза прибутковості на підприємстві та шляхи її подолання	16	2	4	10	16	-	-	16
Тема 5. Майнова криза на підприємстві та шляхи її подолання	16	2	4	10	16	-	-	16
Тема 6. Інтегральні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства	16	2	4	10	16	-	2	14
Тема 7. Фінансові ризики та їх вплив на фінансову безпеку підприємств	14	2	2	10	14	-	-	14
Тема 8. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємств. Розробка фінансової стратегії	14	2	2	10	14	-	-	14
у т. ч. індивідуальні завдання	-	-	-	-	50	-	-	50
Усього годин	120	16	24	80	120	4	2	114

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Форми контролю результатів навчання (денна форма навчання)*

Програмні результати навчання	Форми контролю					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи			контрольна робота	
		тестування	виконання розрах.-практ. завд	підготовка тез доповіді		
ПР10	22	12	6	5	5	50
ПР14	22	12	6	5	5	50
Разом	44	24	12	10	10	100

* - для максимальної кількості балів

Форми контролю результатів навчання (заочна форма навчання)*

Програмні результати навчання	Форми контролю			Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		
		тестування	виконання інд. завд. (контрольна робота)	
ПР10	13	12	25	50
ПР14	13	12	25	50
Разом	26	24	50	100

* - для максимальної кількості балів

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
072ФБСС б.д. 2021**

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи			контрольна робота	
		тестування	виконання розрах.-практ. завд	підготовка тез доповіді		
Тема 1. Фінансова безпека в системі забезпечення економічної безпеки підприємства.	-	3	-			3
Тема 2. Методичні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства	4	3	-			7
Тема 3. Криза ліквідності на підприємстві та шляхи її подолання	4+4	3	2			13
Тема 4. Криза прибутковості на підприємстві та шляхи її подолання	4+4	3	2			13
Тема 5. Майнова криза на підприємстві та шляхи її подолання	4+4	3	2			13
Тема 6. Інтегральні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства	4+4	3	2			13
Тема 7. Фінансові ризики та їх вплив на фінансову безпеку підприємств	4	3	2			9
Тема 8. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємств. Розробка фінансової стратегії	4	3	2			9
Підготовка тез доповіді				10		10
Підсумкова контрольна робота	-				10	10
Разом	44	24	12	10	10	100

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
072ФБСС б.з. 2021**

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		
		тестування	контрольна робота	
Тема 1. Фінансова безпека в системі забезпечення економічної безпеки підприємства.	-	3		3
Тема 2. Методичні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства	-	3		3
Тема 3. Криза ліквідності на підприємстві та шляхи її подолання	-	3		3
Тема 4. Криза прибутковості на підприємстві та шляхи її подолання	-	3		3
Тема 5. Майнова криза на підприємстві та шляхи її подолання	-	3		3
Тема 6. Інтегральні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства	26	3		29
Тема 7. Фінансові ризики та їх вплив на фінансову безпеку підприємств	-	3		3
Тема 8. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємств. Розробка фінансової стратегії	-	3		3
Контрольна робота	-		50	50
Разом	26	24	50	100

**Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні
поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти
денної форми навчання**

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Тестування	0,3	Отримує здобувач вищої освіти за кожне з 10 питань, що свідчить про наявність високого рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
Виконання вправ на практичних заняттях	0	здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств.
	1-2	здобувач вищої освіти отримує за виконані на практичних заняттях вправи у випадку часткового розв'язання задачі з методологічними помилками, що свідчить про наявність базового рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати

		джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
	3	здобувач вищої освіти отримує за виконані на практичних заняттях вправи у випадку розв'язання задачі з незначними арифметичними помилками, що свідчить про наявність достатнього рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
	4	здобувач вищої освіти отримує за виконані на практичних заняттях вправи у випадку вірного розв'язання задачі без помилок та належного її оформлення, зроблених висновків, що свідчить про наявність високого рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
Виконання завдань самостійної роботи	0	здобувач вищої освіти отримує невиконані завдання самостійної роботи, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу у сфері фінансової безпеки підприємства.
	1	здобувач вищої освіти отримує за виконані завдання самостійної роботи у випадку часткового розв'язання задачі з методологічними чи арифметичними помилками, що свідчить про наявність базового рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
	2	здобувач вищої освіти отримує за вірно виконані та належно оформлені завдання самостійної роботи, що свідчить про наявність високого рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
Виконання контрольної роботи 1 теоретичне питання	0	здобувач вищої освіти отримує за відсутність відповіді на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу у сфері фінансової безпеки підприємства.
	1	надання неповної відповіді на теоретичне питання, що свідчить про наявність базового рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан

		фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
	2	надання повної відповіді на теоретичне питання, що свідчить про наявність високого рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
Підготовка тез доповіді	0	тези доповіді відсутні
	5	здобувач вищої освіти виступив з тезами доповіді на конференції за підсумками вивчення дисципліни чи на іншій конференції
	10	здобувач вищої освіти виступив з тезами доповіді на конференції та опублікував їх у збірнику
Виконання контрольної роботи 2 практичних завдань, оцінюється кожне окремо	0	здобувач вищої освіти отримує відсутність виконаного практичного завдання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств.
	1-2	здобувач вищої освіти отримує за виконане практичне завдання у випадку часткового розв'язання задачі з методологічними помилками, що свідчить про наявність базового рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
	3	здобувач вищої освіти отримує за виконане практичне завдання у випадку розв'язання задачі з незначними арифметичними помилками, що свідчить про наявність достатнього рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
	4	здобувач вищої освіти отримує за виконане практичне завдання у випадку вірного розв'язання задачі без помилок та належного її оформлення, зроблених висновків, що свідчить про наявність високого рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

**Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні
поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти
заочної форми навчання**

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Тестування	0,3	Отримує здобувач вищої освіти за кожне з 10 питань, що свідчить про наявність високого рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
Виконання вправ на практичних заняттях	0	здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств.
	1-9	здобувач вищої освіти отримує за виконані на практичних заняттях вправи у випадку часткового розв'язання задачі з методологічними помилками, що свідчить про наявність базового рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
	10-19	здобувач вищої освіти отримує за виконані на практичних заняттях вправи у випадку розв'язання задачі з незначними арифметичними помилками, що свідчить про наявність достатнього рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
	20-26	здобувач вищої освіти отримує за виконані на практичних заняттях вправи у випадку вірного розв'язання задачі без помилок та належного її оформлення, зроблених висновків, що свідчить про наявність високого рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
Виконання контрольної роботи 2 теоретичні питання (кожне	0	здобувач вищої освіти отримує за відсутність відповіді на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу у сфері фінансової безпеки підприємства.
	1-7	надання неповної відповіді на теоретичне питання, що свідчить про наявність базового рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову

оцінюється окремо)		інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
	8-10	надання повної відповіді на теоретичне питання, що свідчить про наявність високого рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
Виконання контрольної роботи і практичне завдання	0	здобувач вищої освіти отримує відсутність виконаного практичного завдання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств.
	1-12	здобувач вищої освіти отримує за виконане практичне завдання у випадку часткового розв'язання задачі з методологічними помилками, відсутніми висновками, що свідчить про наявність базового рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
	13-24	здобувач вищої освіти отримує за виконане практичне завдання у випадку розв'язання задачі з незначними арифметичними помилками, що свідчить про наявність достатнього рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
	25-30	здобувач вищої освіти отримує за виконане практичне завдання у випадку вірного розв'язання задачі без помилок та належного її оформлення, зроблених висновків, що свідчить про наявність високого рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Шкала оцінювання ЄКТС та 2-бальна шкала

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за 2-бальною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незараховано
1 – 34	F	

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 120 год

Кількість кредитів 4,0

Форма семестрового контролю залік.

Політика навчальної дисципліни:

1. Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. . Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

2. Дедлайни та перекладання:

Відвідування занять є обов'язковим. Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перекладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

3. Додаткові можливості для здобувачів вищої освіти:

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Udemy тощо. Особливості неформального /

інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма навчальної дисципліни, анотація, матеріали в системі Moodle тощо.

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Крупка М. І., Яструбецька Л. С. Фінансова безпека суб'єктів господарювання. Львів : ЛНУ імені Франка, 2018. 320 с.
2. Кузенко Т. Б., Сабліна Н. В. Фінансова безпека підприємства : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 123 с.
3. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика : монографія. Львів : «Растр-7», 2020. 384 с.
4. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства Економічного розвитку і торгівлі України від 29 жовт. 2013 р., № 1277 / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13/print>.
5. Соломіна Г. В. Забезпечення фінансово – економічної безпеки підприємництва : навч. посіб. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. 234 с.

Допоміжні:

1. Горячківська І. В., Коваленко А. О. Регулювання фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання як засіб мінімізації загроз фінансовій безпеці держави [Електронний ресурс]. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 24. С. 101–105. URL : http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2017/19.pdf.
2. Гудзь Т. П. Механізм управління фінансовою рівновагою підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія Економіка. 2018. № 2 (52). С. 108–120.
3. Купира М. І., Іванісік С. В. (2021). Фінансова безпека підприємства: вектор менеджменту // *Економічний форум*. 2021. № 1(4). С. 79-84. URL : <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-4-11>
4. Малик О. В. Концептуальні основи формування механізму управління фінансовою безпекою підприємства // *Університетські наукові записки*. 2017. № 64. С. 213.
5. Мартинюк В., Зволяк Я., Баранецька О. Фінансова безпека : навч. посіб. Тернопіль : Вектор, 2016. 264 с.
6. Мельник Л. М. Фінансова рівновага як складова системи фінансово-економічної безпеки підприємств // *Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки»*. 2017. Вип. 2. С. 22–29.
7. Мельник С. І. Багатокритеріальний вибір технології управління

фінансовою безпекою підприємства на основі нечіткого відношення переваги. *Актуальні проблеми сучасної науки: матер. міжнар. інт.-конф.* (м. Вінниця, 6 квітня 2020 р.). Вінниця, 2020. С. 34–38.

8. Мельник С. І. Визначення основних чинників впливу на фінансову надійність в контексті управління фінансовою безпекою підприємства // *Ефективна економіка*. 2018. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7361>.

9. Мельник С. І. Дослідження викликів, ризиків, загроз та небезпеки в системі забезпечення фінансової безпеки підприємств // *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 4/72. Ч. 1. С. 172–177.

10. Мельник С. І. Загрози фінансовій безпеці підприємств : методичні аспекти реалізації захисних заходів // *Держава та регіони*. 2019. Вип. 2 (107). С. 99–104.

11. Мельник С. І. Застосування організаційно-економічного механізму в процесі забезпечення фінансової безпеки промислового підприємства // *Економічна безпека держави та суб'єктів підприємницької діяльності в Україні : проблеми та шляхи їх вирішення: матер. VI всеукр. наук.-прак. конф.* (м. Львів, 16–18 травня 2019 р.). Львів, 2019. С. 108–110.

12. Мельник С. І. Інтелектуалізація управління фінансовою безпекою підприємства // *Вплив глобальної фінансової кризи на розвиток національних фінансових систем: матер. міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Львів, 18 квітня 2020 р.). Львів, 2020. С. 46–49.

13. Мельник С. І. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства: методичні засади формування // *Сучасні підходи до ефективного використання потенціалу економіки: матер. міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Запоріжжя, 23 березня 2019 р.). Запоріжжя, 2019. С. 95–97.

14. Мельник С. І. Організаційно-економічний механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства // *Наукові записки*. 2019. Вип. 1 (58). С. 117–123.

15. Мельник С. І. Основні структурні елементи механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства // *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 44. С. 72–76.

16. Мельник С. І. Основні чинники впливу на фінансову стабільність в контексті управління фінансовою безпекою підприємства // *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 5/73. Ч. 2. С. 92–97.

17. Мельник С. І. Особливості основних підходів до управління фінансовою безпекою підприємства // *Формування стратегії соціально-економічного розвитку підприємницьких структур в Україні: матер. V всеукр. наук.-прак. конф.* (м. Львів, 27–30 листопада 2019 р.). Львів, 2019. С. 390–391.

18. Мельник С. І. Особливості формування та розвитку системи управління фінансовою безпекою підприємства // *Ефективна економіка*. 2018. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/op=1&z=7364>.

19. Мельник С. І. Проблематика забезпечення фінансової безпеки підприємств в Україні // *Гібридні загрози економічній безпеці держави в транзитивній економіці: матер. міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Київ, 14 березня 2019 р.). Київ, 2019. С. 51–55.

20. Мельник С. І. Процес управління фінансовою безпекою підприємства в

сучасних умовах розвитку. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2019. Вип. 3/65. С. 244–250.

21. Мельник С. І. Система управління фінансовою безпекою підприємства. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2019. Вип. 3 (214). С. 76–82.

22. Мельник С. І. Сутнісна характеристика поняття «фінансова безпека підприємства» // *Держава та регіони*. 2019. Вип. 2 (108). С. 234–239.

23. Мельник С. І. Сутність поняття «механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства». *Фінансові потоки економічних агентів: теоретичні та практичні аспекти: наук.-практ. семінар* (м. Львів, 10 жовтня 2019 р.). Львів, 2019. С. 84–87.

24. Мельник С. І. Сутність поняття «фінансова безпека підприємства»: історичні аспекти та сучасні погляди // *Методичні підходи до формування стратегічного бачення соціально-економічного розвитку регіонів: матер. міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Дніпро, 22 червня 2019 р.). Дніпро, 2019. С. 92–93.

25. Мельник С. І. Теоретичні аспекти застосування антисипативного управління фінансовою безпекою підприємства // *Агросвіт*. 2020. № 5. С. 31–35.

26. Мельник С. І. Теоретичні засади формування системи управління фінансовою безпекою підприємства. *Управління системою економічної безпеки: від теорії до практики: матер. всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Львів, 19 квітня 2019 р.). Львів, 2019. С. 114–117.

27. Мельник С. І. Технологія антисипативного управління фінансовою безпекою промислового підприємства. *Актуальні проблеми зміцнення економічної безпеки держави та суб'єктів господарської діяльності: матер. всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Львів, 10 квітня 2020 р.). Львів, 2020. С. 114–117.

28. Мельник С. І. Управління загрозами фінансовій безпеці підприємства // *Актуальні тенденції розвитку освіти, науки та технологій: матер. III міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Бахмут, 16–17 травня 2019 р.). Бахмут, 2019. С. 99–101.

29. Мельник С. І. Фінансова безпека підприємства: сутність та сучасні проблеми забезпечення // *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 1 (69). Ч. 2. С. 7–12.

30. Мельник С. І. Формування механізму управління фінансовою безпекою підприємства // *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 2 (51). С. 84–87.

31. Мельник С. І. Характеристика реактивності та інертності системи управління фінансовою безпекою підприємства // *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 48. Ч. 3. С. 99–102.

32. Мельник С. І., Наконечна Н. В. Передумови формування і розвитку фінансового контролінгу // *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна*. 2017. Вип. 2. С. 218–225.

33. Мельник С. І., Наконечна Н. В. Роль внутрішнього аудиту в системі економічної безпеки підприємства // *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна*. 2018. Вип. 2. С. 176–183.

34. Мігус І. П. Створення системи управління кадровою безпекою на підприємстві // *Вчені записки Університету «КРОК». Серія «Економіка»*. 2018. № 4 (52). С. 213–221.

35. Мігус І. П., Денисенко М. П., Коваль Я. С. Розрахунок інтегрального показника оцінювання економічної безпеки банку // *Вчені записки Університету*

«КРОК». Серія «Економіка». 2017. Вип. 46. С. 125–131.

36. Момот Т. В., Момот Д. Т. Оцінка рівня фінансово-економічної безпеки інвестиційних стратегій на ринку арт-індустрії // *Наук. вісник ЛДУВС. Серія економічна*. 2018. Вип. 1. С. 70–78.

37. Момот Т. В., Бубенко П. Т., Панов В. В. Забезпечення економічної безпеки власників житлової нерухомості // *Економіка та суспільство*. 2018. Вип. 15. С. 161–168.

38. Обрусна С. Ю., Пасинчук К. М., Чубань В. С. Організаційно-правові аспекти фінансової безпеки України [Електронний ресурс] // *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 5. С. 99 – 103. URL : http://apnl.dnu.in.ua/5_2019/23.pdf.

39. Погріщук Г. Б., Мацедонська Н. В. Управління фінансовою безпекою підприємства в сучасних умовах // *Економіка і суспільство*. 2017. № 12. С. 618–621.

40. Стащук О. В. Фінансова безпека акціонерних товариств: історико-аналітичний аспект // *Економічний часопис Східноєвропейського нац. ун-ту ім. Лесі Українки*. 2018. № 3. С. 134–141.

41. Хижняк Ю.О. Методичний підхід до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства // *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 23. С. 305 – 312.

42. Шевчук І. В. Нормативно-правове забезпечення економічної безпеки України в контексті захисту національних інтересів держави [Електронний ресурс] // *Університетські наукові записки*. 2018. № 67 – 68. С. 313–321. URL: <http://univer.km.ua /visnyk/1808.pdf>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу <http://rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Держкомстату України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. Режим доступу <http://www.kmu.gov.ua>.

4. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. Режим доступу <http://www.minfin.gov.ua>.

5. Офіційний сайт УАІБ (Українська асоціація інвестиційного бізнесу) / Режим доступу : www.uaib.com.ua.

6. Сайти періодичних видань:

- офіційне друковане видання ДКЦПФР (Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Режим доступу: www.nssmc.gov.ua.

- Інформаційна база «SMIDA». Режим доступу: smida.gov.ua/db.